

Брюксел, 18.12.2015 г.
COM(2015) 905 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Шести доклад за напредъка относно изпълнението от Украйна на Плана за действие за либерализиране на визовия режим

{SWD(2015) 705 final}

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Диалогът за либерализиране на визовия режим между ЕС и Украйна започна през **октомври 2008 г.** През ноември 2010 г. Европейската комисия представи на правителството на Украйна план за действие за либерализиране на визовия режим (ПДЛВР). С цел да бъде приета законодателна, политическа и институционална рамка (фаза 1) и същата да бъде ефективно и устойчиво приложена (фаза 2), в ПДЛВР се определят редица конкретни целеви показатели за четири „тематични области“¹, включващи релевантни от техническа гледна точка въпроси. Показателите трябва да бъдат изпълнени, преди украинските граждани, които притежават биометрични паспорти, да могат да влизат в Шенгенското пространство за краткосрочно пребиваване, без да имат нужда от виза².

През септември 2011 г. Комисията прие първия си доклад за напредъка на Украйна при изпълнението на ПДЛВР³ и отправи няколко препоръки за завършване на първата фаза (законодателство и планиране). Комисията публикува втория си доклад относно напредъка на 9 февруари 2012 г. и третия — на 15 ноември 2013 г. След **четвъртия доклад на Комисията (27 май 2014 г.)**⁴ и **неговото одобрение от Съвета (23 юни 2014 г.)** Украйна навлезе официално във втората фаза на плана за действие, при която бе извършена оценка по отношение на устойчивото прилагане на законодателната и политическата рамка.

Комисията прие петия доклад за напредъка на изпълнението от Украйна на ПДЛВР на 8 май 2015 г.⁵ В доклада се посочва, че постигнатият напредък от страна на украинските органи при изпълнението на втория етап на ПДЛВР е забележителен. В съответствие с методологията, очертана в ПДЛВР, Комисията организира оценка на място с участието на експерти от държавите — членки на ЕС. Докладът се придружава от оценка на потенциалното въздействие върху миграцията и сигурността вследствие на бъдещото либерализиране на визовия режим за украински граждани, пътуващи за ЕС.

Шестият доклад е вторият доклад за напредъка на Украйна относно изпълнението на втората фаза на ПДЛВР. В него се оценява доколко ефективно и устойчиво украинските власти са изпълнили целевите показатели от втората фаза в съответствие с препоръките, отправени в петия доклад на Комисията. Този доклад не включва подробности относно онези показатели, които бяха сметени за вече постигнати в последния доклад, тъй като мониторингът показва, че те продължават да бъдат изпълнени. Тези целеви показатели са: съдебно сътрудничество по наказателноправни

¹ Тези тематични области са: i) сигурност на документите, включително биометрични данни; ii) интегрирано управление на границите, управление на миграцията, предоставяне на убежище; iii) обществен ред и сигурност; iv) външни отношения и основни права.

² Лицата, освободени от изискването за виза и притежаващи биометрични паспорти, могат да преминават транзитно през или да пребивават на територията на държавите — членки на ЕС (с изключение на Обединеното кралство и Ирландия) и асоциираните към Шенген държави за не повече от 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни, без да кандидатстват за виза.

³ COM (2013) 809 окончателен.

⁴ COM(2014) 336 final.

⁵ COM (2015) 200 final.

въпроси, условия и процедури за издаването на документи за пътуване и документи за самоличност.

Фактичката информация и оценката се основават на констатациите от **мисиите на ЕС за оценка**, проведени в Украйна от 31 август 2015 г. до 2 октомври 2015 г. в четирите тематични области на ПДЛВР, в които участваха експерти от държавите — членки на ЕС, служители на Комисията, представители на ЕСВД и на делегацията на ЕС в Украйна. Допълнителна информация беше получена чрез **следващи заседания и комуникация между Комисията, ЕСВД и украинските органи, както и докладите за напредъка**, представени от Украйна на 17 август и 22 ноември 2015 г.

Докладът е **придружен от работен документ на службите на Комисията**⁶, в който се разглеждат подробно постиженията, описани в доклада. В приложението към работния документ на службите на Комисията, както се изисква съгласно ПДЛВР, Комисията предоставя актуализиран анализ и статистически данни за възможното въздействие на бъдещото либерализиране на визовия режим за украински граждани, пътуващи за ЕС, върху миграцията и сигурността въз основа на предоставени данни от съответните агенции на ЕС и заинтересовани страни. **Оценката на въздействието** очертава вероятните основни тенденции в областта на миграцията и сигурността. Тя показва, че ЕС продължава да бъде привлекателна дестинация за мигрантите от Украйна и че съществуват потенциални предизвикателства, свързани с миграцията и сигурността, които трябва да бъдат наблюдавани.

2. ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ ПО ОСТАВАЩИТЕ ЦЕЛЕВИ ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ЛИБЕРАЛИЗИРАНЕ НА ВИЗОВИЯ РЕЖИМ

2.1. Тематична област 1: Сигурност на документите, включително биометрични данни

Значителен напредък бе постигнат от 12 януари 2015 г. с издаването на биометрични паспорти, които съответстват на изискванията на Международната организация за гражданско въздухоплаване. За проверките на украински граждани, напускащи територията, **втората линия на контрол** на летище Бориспол, Киев има достъп до пръстовите отпечатъци в паспортите на украинските граждани и по този начин може да сравни пръстовите отпечатъци на притежателя с тези, които се съхраняват върху чипа.

На 19 август 2015 г. бяха одобрени измененията в процедурния правилник за справяне с евентуални **странични ефекти от промяната на името** при издаването на документи за пътуване и документи за самоличност. Както личният, така и паспортът за пътуване в чужбина са невалидни в случай на промяна на името.

В ход са технически консултации относно **създаването на автоматична връзка** между записите на единния държавен демографски регистър и на гражданския регистър. Очаква се връзката да бъде активна от 1 януари 2016 г.

⁶ SWD(2015)705 final.

През май Украйна започна да издава биометрични дипломатически и служебни паспорти и биометрични паспорти в консулствата. Оборудването е разположено в 98 консулски служби. Новите карти за самоличност с биометрични данни са в процес на изпитване и ще започнат да се издават от 1 януари 2016 г.

Счита се, че целевият показател „сигурност на документите“ е изпълнен.

2.2. Тематична област 2: Интегрирано управление на границите, управление на миграцията, предоставяне на убежище

2.2.1. Интегрирано управление на границите

Прилагането на система за интегрирано управление на границите в Украйна е отбелязало напредък. Държавната служба за гранична охрана (ДСГО) напредва по пътя към една съвременна правоприлагаща служба в съответствие с най-добрите практики на ЕС, въпреки сложното положение в източната част на страната.

Украинските органи са осигурили **достъп до базите данни на Интерпол** на гранично-пропускателните пунктове. През ноември 39 гранично-пропускателни пункта бяха свързани с базите данни на Интерпол. Останалите 118 гранично-пропускателни пункта ще бъдат свързани през 2016 г. Украйна предприе по-нататъшни стъпки за **сътрудничество в областта на граничния контрол** и наблюдението на границите със съседните държави, които вече функционират доста добре. ДСГО изготви нова концепция относно бъдещата Стратегия за интегрирано управление на границите за периода 2016-2020 г. ДСГО, в приобщаващ диалог с другите гранични агенции и заинтересовани страни, сега се очаква да представи подробен документ, като следва най-добрите примери на ЕС и разглежда основните проблеми на вътрешното, междуведомственото и международното сътрудничество и координация.

Считано от 6 ноември 2015 г., ДСГО разглежда предложения от съответните министерства и агенции по проекта за концепция и плана за действие за нейното изпълнение. Проектът предвижда, че тази концепция ще влезе в сила на 1 януари 2016 г.

Счита се, че целевият показател „интегрирано управление на границите“ е изпълнен.

2.2.2. Управление на миграцията

Законът за външната трудова миграция бе приет на второ четене на 5 ноември 2015 г. и бе подписан от президента на 21 ноември. Това е много положителна стъпка, тъй като законът ще регулира проблемите с реинтеграцията на законодателно равнище.

Капацитетът на Държавната служба за миграция за **разкриването на мигранти на територията на страната** е увеличен. На 27 май 2015 г. правителството на Украйна прие резолюция, според която от 1 януари 2016 г. Държавната служба за миграция ще може да назначи още 500 служители, включително такива, на които да възложи борбата с незаконната миграция и нейното разкриване. В момента се провежда **езиково**

обучение. Държавната служба за миграция проучва допълнителни начини за участие на международни партньори в подобряването на чуждоезиковите умения на своите служители. **Миграционният профил** за 2014 г. беше актуализиран и публикуван на 5 май 2015 г.

Счита се, че целевият показател „управление на миграцията“ е изпълнен.

2.2.3. Предоставяне на убежище

Значителен напредък бе постигнат при осъществяването на препоръките от петия доклад. **Беше** инсталирана **подсистемата „бежанци“** към базата данни за чужденците. Информацията за страната на произход е достъпна за служителите, разглеждащи молбите, на уебсайта на Държавната служба за миграция. **Сто** публично финансирани центъра за **правна помощ** на регионално и местно равнище започнаха работа на 1 юли 2015 г., като предоставят вторична правна помощ на кандидати за международна закрила.

Във временните центрове за настаняване е осигурена **храна**, съответстваща на определеното количество на ден с необходимата хранителна стойност независимо от цената, за лица, търсеци международна закрила и за тези, които се ползват с правото на такава.

Беше предоставено **обучение** на персонала, работещ в приемните центрове, служителите, разглеждащи молбите и съдиите. В момента Украйна разполага с капацитет от 100 места в Одеса и 130 места в Закарпатската област. Откриването на нов **център за настаняване** в Яхотин, Киевска област с 353 допълнителни места беше отложено от тази година за 2017 г. Обновяването на 100 допълнителни места в центъра за временно настаняване в Одеса зависи от освобождаването на средства, заделени за това.

Все още повод за загриженост е фактът, че **сегашната практика на задържане на някои категории лица, търсеци убежище**, не се основава на основанията за задържане, установени в закона. На 10 ноември 2015 г. Парламентът прие на първо четене законопроект за изменение на Закона за чужденците, с което се предвижда въвеждането на съдебни решения за задържане на лицата, които са обект на процедури за връщане. Подобни предпазни мерки и конкретните основания за задържане биха могли да бъдат предвидени за задържането на лица, търсеци международна закрила, които пребивават законно в Украйна.

Счита се, че целевият показател „предоставяне на убежище“ е изпълнен.

2.3. Тематична област 3: Обществен ред и сигурност

2.3.1. Предотвратяване на организираната престъпност, тероризма и корупцията и борба с тях

2.3.1.1. Предотвратяване и борба с организираната престъпност

На 26 май 2015 г. президентът на Украйна одобри Националната стратегия за сигурност, която има за цел да дефинира **цялостната визия и посока на процеса на реформи**. Стратегията представлява добра стъпка напред.

Сложният процес на реформи на Министерството на вътрешните работи и във ведомствата, отговарящи за предотвратяването на организираната престъпност, продължава. Властите целят да се установи ясно компетентността на правоприлагащите агенции, включително и ясна верига на отговорност в областта на разследването и наказателното преследване. Следва да се предприемат допълнителни мерки във връзка с ключови елементи на реформата, като ясно определената компетентност и предотвратяването на препокриване в борбата с организираната престъпност.

Украинските органи полагат усилия за **намаляване на правомощията по досъдебните разследвания** на Службата за сигурност по разузнаване и контраразузнаване. На 21 ноември 2015 г. президентът подписа закона, насочен към оптимизиране на правомощията по правоприлагане при досъдебно разследване. **Правомощията по досъдебни разследвания** на контрабандата бяха прехвърлени от компетенцията на Службата за сигурност в тази на Министерството на вътрешните работи. **Специализацията на съдиите и прокурорите** за дела, свързани с организираната престъпност, беше допълнително разгледана.

За гарантиране на **ефективна защита на свидетелите** украинските власти ще разгледат възможността за заделяне на ресурси за следващия бюджетен период. Предвидена е нова процедура за сътрудничество по въпросите, свързани със защита на свидетелите, и по последователното прилагане на заповедите относно защитата на свидетелите.

Счита се, че целевият показател „предотвратяване и борба с организираната престъпност“ е изпълнен.

2.3.1.2. Трафик на хора

Украйна предприе редица важни стъпки за изготвянето на политиката и действията за борба с трафика на хора, посредством приемането на нова *Държавна програма за борба с трафика на хора*, която се предвижда да влезе в сила на 1 януари 2016 г.

Министерството на социалната политика провежда консултации с други органи и международни организации; въпреки това **оценката на причините за намаляването на броя** на идентифицираните жертви и по-доброто **проследяване на зараждащи се тенденции** все още продължават.

Броят на идентифицираните жертви продължава да бъде много нисък. Считано към 19 ноември, украинските власти са предоставили статут на жертви на трафик на 140 души: 60 жени, 59 мъже и 21 непълнолетни лица.

Украинските органи въведоха формална процедура за идентифициране на жертви, но идентификацията зависи от това самите жертви да кандидатстват за такава. Също така бе създаден и национален механизъм за улесняване на сътрудничеството между съответните органи, участващи в борбата с трафика на хора (ТХ). Сегашната система за борба с трафика на хора е съсредоточена върху Украйна, като държава на произход и

само няколко чужди жертви на трафик са били официално идентифицирани. Следва да се обърне допълнително внимание на въпроса за вътрешния трафик, по-специално по отношение на вътрешно разселените лица.

Системата за мониторинг на съществуващия план за действие все още трябва да бъде приложена, както и оценката от 2016 г. нататък. Това следва да включва ясна роля на неправителствените организации и достатъчно средства за тяхното ефективно участие. Украйна би спечелила от въвеждането на единна национална система за наблюдение на статистиката в подобряването на процеса на идентифициране на жертвите.

Украинските органи са предвидили финансиране за неправителствените организации в рамките на **националния механизъм за насочване**. Бе подобро **обучението** за длъжностните лица относно тяхната роля и отговорности по отношение на процеса на идентифициране на жертви.

Счита се, че целевият показател „трафик на хора“ е изпълнен.

2.3.1.3. Предотвратяване на корупцията и борба с нея

Продължи отбелязаният в петия доклад напредък в политиките за борба с корупцията, и по-специално законодателният и институционалният напредък. Приемането от Парламента на 8 октомври 2015 г. на законодателни пакети, обхващащи аспекти на препоръките, съдържащи се в доклада, е важна стъпка напред. Гражданското общество продължава да играе ключова роля за постигането на напредък в рамките на програмата за борба с корупцията.

Националното бюро за борба с корупцията (НББК) бе създадено, неговият ръководител бе назначен на 16 април 2015 г. след открита и състезателна процедура за подбор, а около 100 следователи са наети и обучени. Поради това създаването на НББК върви по график. Въпреки това НББК не може да функционира в пълна степен без специализирана прокуратурата за борба с корупцията.

Въпреки че създаването на тази **нова специализирана прокуратура за борба с корупцията** е започнало, все пак остава да се гарантира, че нейната независимост и интегритет се признават несъмнено. Слабости в процедурата за подбор на ръководители на прокуратурата за борба с корупцията, като липсата на обективни критерии за постигнати резултати за номиниране на членовете на комисията по подбор и на кандидатите, подчертаха необходимостта съответната правна и институционална рамка да бъде допълнително подобрена с цел пълно гарантиране на независимостта и интегритета на службата. За тази цел, процедурите за подбор, назначаване и освобождаване от длъжност на ръководството и персонала в службата трябва да отговарят на по-строги критерии, гарантиращи независимостта и интегритета ѝ. Специализираната прокуратура за борба с корупцията следва да започне да функционира като основен приоритет; тя е незаменим компонент на една ефективна и независима институционална рамка за борба с корупцията по високите етажи на властта. На 30 ноември главният прокурор назначи ръководителя на специализираната прокуратура за борба с корупцията.

Има напредък в създаването на **Националната агенция за предотвратяване на корупцията (НАПК)**, особено като се имат предвид новите избори за ръководство на Агенцията, проведени на 28 август 2015 г. Очаква се правителството да одобри петчленен управителен съвет през декември 2015 г. Законът за предотвратяване на корупцията, приет през октомври 2014 г., влезе в сила на 26 април 2015 г. Той предвижда механизми за проверка на имуществените декларации. Тези задачи ще се изпълняват от НАПК. НАПК също ще администрира интернет портала за имуществени декларации, който се разработва в момента. Закон за финансирането на политическите партии беше приет на 8 октомври 2015 г. Законопроектът за националната служба за възстановяване на активи (СВА) и службата за управление на активи (СУА) мина на първо четене в Парламента на 8 октомври 2015 г. На 10 ноември Парламентът прие на второ четене набор от закони, насочени към подобряване на процедурите по възстановяване на активите, по-конкретно, законопроектите: за СВА и СУА, за конфискуването на активи и за специалната конфискация по отношение на трети страни. Под формата, предложена от правителството, законопроектите предвиждаха създаването на Службата за възстановяване на активи, която включваше и управленските функции по отношение на замразени и конфискувани активи, както и разпоредби относно процеса на обезпечаване и конфискация. Известен брой изменения на текста в Парламента ограничиха функциите на Агенцията във връзка с активното управление на иззетите активи, както и разпоредбите относно изземването и конфискацията.

Напредъкът по законодателните и институционалните аспекти може да донесе значителни крайни резултати само ако измененията бъдат напълно приложени.

Лидерите на Украйна поеха ангажимент:

— да гарантират, че Националното бюро за борба с корупцията и специализираната прокуратура за борба с корупцията са изцяло функционални през първото тримесечие на 2016 г.;

— до края на първото тримесечие на 2016 г. да осигурят независимостта и интегритета на специализираната прокуратура за борба с корупцията, включително чрез изменение на Закона за прокуратурата и подходящи гаранции за подбора и освобождаването от длъжност на ръководството на службата;

— да гарантират, че Националната агенция за предотвратяване на корупцията функционира пълноценно през първото тримесечие на 2016 г. и че проверката на активите и потенциалните конфликти на интереси на длъжностни лица в областите и позициите, които са най-уязвими по отношение на корупцията, ще започне непосредствено след това;

— да подобрят институционалния капацитет за възстановяване и управление на активи и, през първото тримесечие на 2016 г., да приемат законодателство относно процедурите във връзка с изземването на активи и специални мерки за конфискация с оглед постигането на напълно ефективна Служба за възстановяване на активи;

— да осигурят в държавния бюджет за 2016 г. и нататък необходимите финансови ресурси за доброто функциониране на институционалната рамка за борба с корупцията, включително Националното бюро за борба с корупцията.

Въз основа на тези ангажименти се счита, че **целевият показател „Борба с корупцията“ е изпълнен.**

2.3.1.4. Изпиране на пари и финансиране на тероризма

Националната банка на Украйна (НБУ) предприе мерки срещу банки, които не разкриват **крайните действителни собственици** и не осигуряват ефективна клиентска идентификация. Считано от 5 октомври 2015 г., 132 от 135 търговски банки са оповестили собствениците си в съответствие с новите разпоредби. Бе създаден специален отдел в НБУ за наблюдение на действителните собственици. До края на декември 2015 г. НБУ планира да финализира основани на риска инструменти за борба срещу изпирането на пари чрез контрол на място и по документи, като се съсредоточи върху риска, свързан с местни политически значими лица.

Специализирано звено за координиране на разследвания на изпирането на пари и финансирането на тероризма беше създадено на 2 септември 2015 г. в Департамента за надзор в рамките на наказателното производство към Главна прокуратура. Звеното е натоварено с координация на разследванията при случаи на изпиране на пари и финансиране на тероризма. Оперативното функциониране на това звено следва да бъде наблюдавано по-нататък.

Всички онлайн услуги, които нямат **клиентска идентификация** или не контролират произхода на парите, трябва да бъдат разглеждани като риск. НБУ полага усилия да регулира платежните системи, които не се предлагат от банки. Тя си сътрудничи и с правоприлагащите органи, за да се гарантира спазването на законодателството от тези платежни системи, които не са в НБУ. Важно е също така да се подчертае, че прокуратурата повдигна обвинения и е започнала наказателно разследване на агенти, предлагащи услугата „webmoney“, по подозрение в изпиране на пари.

Счита се, че целевият показател „изпиране на пари“ е изпълнен.

2.3.1.5. Наркотици

Националната стратегия за борба с наркотиците и свързаният с нея **план за действие** се прилагат чрез втори план за действие за периода 2015-2020 г.

Органите обсъдиха обединяването на разпоредбите, уреждащи въпросите, свързани с наркотиците, в **единен правен инструмент**. Това ще помогне за хармонизиране на законодателството на Украйна по отношение на наркотиците. Министерството на здравеопазването осигурява сътрудничество с други институции, които редовно участват в изпълнението на държавната политика за контрол на наркотиците. Като част от плана за действие за 2015 г. относно стратегията за прилагане на политиката за

борба с наркотиците през 2020 г. Министерството на вътрешните работи е участник в изпълнението на планираните мерки, заедно със Службата за сигурност, Държавната служба за гранична охрана и Държавната данъчна служба, включително в прилагането на оперативни превантивни мерки за откриване и изземване на наркотици, психотропни вещества, техни аналози и прекурсори, и токсични и силни наркотици. Между 1 януари и 9 ноември 2015 г. служители на Държавната служба за гранична охрана иззеха повече от 200 кг наркотици.

Счита се, че целевият показател „борба с наркотиците“ е изпълнен.

2.3.2. Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси

Целевият показател „съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси“ продължава да се счита за изпълнен, както и в петия доклад за напредъка.

2.3.3. Сътрудничество в областта на правоприлагането

Що се отнася до **междуведомственото сътрудничество**, реформата на Министерството на вътрешните работи все още продължава. До края на 2015 г. министерството е планирано да се превърне в граждански орган, чиято основна цел е да състави съгласувана държавна политика за вътрешните работи и да ръководи дейностите на други агенции (националната полиция, националната гвардия, Държавната служба за гранична охрана, Държавната служба за миграция и Държавната служба за спешно реагиране). На 2 юли 2015 г. Парламентът прие Закона на Украйна за националната полиция, който влезе в сила на 7 ноември 2015 г. Законът предвижда оптимизирането на националната полиция, ясно разделение на структурните правомощия, премахване на дублиращи се функции в съответствие с европейските стандарти. В това отношение усилията за реформа на министерството са много положителни.

Обменът на информация между правоприлагащите агенции се извършва чрез използване на системата „Аркан“ — интегрираната междуведомствена информационна и телекомуникационна система за контрол на лица, превозни средства и стоки, преминаващи държавната граница.

Процедурата за **сключване на оперативно споразумение с Европол** е много напреднала. На 11 март 2015 г. беше подписан меморандум за разбирателство от украинска страна, а на 19 март документът бе подписан от Европол. На 4 юни Парламентът прие Закон за ратифициране на меморандума за разбирателство между Украйна и Европол за създаването на сигурен канал за комуникация; законът влезе в сила на 13 юли. Решението за започване на преговори за подписване на Споразумението за оперативно сътрудничество беше взето от управителния съвет на Европол на 7 октомври 2015 г. Понастоящем украинското бюро на Интерпол провежда преговори с Европол за започване на работа за създаване на сигурния канал за комуникация SIENA. **Оценката на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA)** за Украйна се извършва посредством методологията на Европол.

Международно сътрудничество с правоприлагащите органи на Украйна се осигурява чрез каналите на Интерпол и Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления.

Счита се, че целевият показател „сътрудничество в областта на правоприлагането“ е изпълнен.

2.3.4. Защита на данните

Украинските органи задоволително прилагат Закона за защита на личните данни и независимият надзорен орган за защита на данните работи ефективно.

Бюджетът на секретариата на омбудсмана беше увеличен със 7 милиона украински гривни (25%) и разпределен между три отдела на секретариата: отдел „Защита на данните“, отдел „Недискриминация“ и отдел „Достъп до публична информация“.

Счита се, че целевият показател „защита на данните“ е изпълнен.

2.4. Тематична област 4: Външни отношения и основни права

Въпреки продължаващите значителни външни и вътрешни предизвикателства, пред които е изправена страната, Украйна е постигнала съществен напредък в тази област в рамките на кратък период от време.

2.4.1. Свобода на движение в рамките на Украйна

Заразяването с ХИВ/СПИН бе изключено от списъка на заразните заболявания със заповед на Министерството на здравеопазването № 329 от 11 юни 2015 г. Това означава, че ХИВ/СПИН статус не може да послужи за аргументиране на отказ за издаване на разрешение за имиграция. Украинските органи постепенно са подобрили прилагането на правната рамка за достъпа до и от териториите, които не са под държавен контрол, и са въвели мерки за улесняване преминаването на линията на контакт.

Счита се, че целевият показател е изпълнен.

2.4.2. Условия и процедури за издаването на документи за пътуване и за самоличност

Според петия доклад за напредъка този целеви показател е бил изпълнен.

2.4.3. Права на гражданите, включително защита на малцинствата

Украйна показва стратегически подход към развиване на капацитета на институцията по въпросите на равенството. Броят на нейните служители е увеличен на 15; бюджетът за 2015 г. и перспективите за бюджета за 2016 г. показват значително по-високи разпределени суми. Институцията продължи да прилага стратегията и плана за

действие за предотвратяване и борба с дискриминацията в Украйна за периода 2014-2017 г. Няколко кампании за повишаване на осведомеността бяха започнати по инициатива на институцията по въпросите на равенството и съответните министерства. На 25 август 2015 г. президентът прие национална стратегия за правата на човека, в която са включени раздели за борба с дискриминацията. Украйна продължи да осъществява на приемливо равнище правната рамка за защита на лицата, принадлежащи към национални малцинства. С по-систематичен и постоянен подход бе постигнат значителен напредък в осигуряването на обучение за борба с дискриминацията за служителите на правоприлагащите органи, прокурорите и съдиите. Тъй като Украйна пое задължение в приложение XL към член 21 от Споразумението за асоцииране да сближи законодателството си в съответствие с директивите на ЕС за борба с дискриминацията, препоръката на последния доклад за напредъка относно подобренията на закона за борба с дискриминацията ще се счита за изпълнена, при условие че планът за действие за изпълнението на националната стратегия за правата на човека включва установените пропуски и посочва ограничен срок за тяхното отстраняване. На 12 ноември Парламентът прие също така изменения на Кодекса на труда, които изрично забраняват дискриминацията въз основа на сексуална ориентация. Те бяха подписани от президента на 21 ноември и влязоха в сила на 27 ноември. Последващото законодателство в тази област, като например новият Кодекс на труда, който се очаква да бъде приет от Парламента, ще трябва да гарантира същата забрана.

Счита се, че целевият показател е изпълнен.

3. ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА И СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ

След започването на диалога за либерализиране на визовия режим между ЕС и Украйна през октомври 2008 г. и представянето през ноември 2010 г. на Плана за действие относно либерализирането на визовия режим (ПДЛВР) на украинските органи Комисията редовно докладва на Европейския парламент и на Съвета относно напредъка, постигнат от Украйна, в изпълнението на целевите показатели, определени в рамките на четирите тематични области от първата и втората фаза на ПДЛВР.

Комисията продължава също да следи за напредъка на Украйна в съответните области на ПДЛВР посредством:

- Срещата на висшите служители в рамките на диалога за визовия режим между ЕС и Украйна;
- Съвместния комитет ЕС-Украйна за облекчаване на визовия режим;
- Съвместния комитет ЕС-Украйна за обратно приемане;
- Подкомитета ЕС-Украйна за правосъдие, свобода и сигурност;
- Диалога за правата на човека между ЕС и Украйна.

По време на последното заседание на Съвместния комитет за облекчаване на визовия режим от 23 април 2015 г., на което присъстваха представители на държавите членки, Комисията отбеляза, че прилагането на измененото Споразумение за облекчаване на визовия режим е като цяло много задоволително. Скорошно допитване с държавите членки, проведено на 6 май, потвърди, че прилагането на Споразумението за обратно приемане продължава да се оценява като цяло задоволително.

Диалогът между ЕС и Украйна относно визовия режим се оказва важен и особено ефективен инструмент за **постигане на напредък при извършването на задълбочени и трудни реформи в областта на правосъдието и вътрешните работи** и отвъд нея, оказвайки въздействие върху сфери като върховенството на закона и реформата на правосъдието. Тези въпроси подлежат на наблюдение в други рамки на диалог, като Комитета за асоцииране и Съвета за асоцииране, и ще бъдат проследявани и в контекста на Програмата за асоцииране.

Напредъкът, постигнат от Украйна във всички сфери, обхванати от четирите тематични области на ПДЛВР, е системен и реален. Това показва ангажираността и постоянните усилия от страна на украинското правителство и всички държавни институции, които превърнаха изпълнението на целевите показатели от ПДЛВР в първостепенен национален приоритет.

Украйна отдели подходящи финансови и човешки ресурси, за да се гарантира, че реформите са устойчиви. ЕС също има принос в този процес, след като вече е предоставил над 35 млн. евро за изграждането и оборудването на съоръжения за временно задържане на незаконни мигранти (проектът READMIT), бюджетна подкрепа за интегрирано управление на границите (60 млн. евро) и значителна подкрепа чрез техническа помощ и бюджетна подкрепа за борбата с корупцията (приблизително 30 млн. евро).

Непрекъснатото изпълнение на реформите, свързани с ПДЛВР, ще продължи да бъде подкрепяно от предстоящия голям пакет от проекти за подкрепа на миграцията, който ще обхваща всеобхватно изграждане на капацитет и модернизиране на системите за управление на информацията за Държавната служба за миграция, Държавната служба за гранична охрана и съдилищата, които разглеждат дела на мигранти (28 млн. евро). В процес на подготовка са по-нататъшни инициативи в подкрепа на мерките за борба с корупцията и на правоприлагането.

Също така е важно да продължи организирането на целеви информационни кампании, имащи за цел разясняване на правата и задълженията, свързани с безвизовия режим на пътуване до Шенгенското пространство, както и на правилата, регламентиращи достъпа до трудовия пазар на ЕС.

Представени са пет доклада за напредъка по изпълнението на ПДЛВР. Петият доклад за напредъка потвърди, че поради извънредните обстоятелства напредъкът, постигнат по четирите тематични области на ПДЛВР, е забележителен. Освен това в него бе заявено, че изпълнението на изисканите в доклада действия ще гарантира, че Украйна ще изпълни всички целеви показатели от втората фаза на ПДЛВР.

Комисията счита, че оттогава насам Украйна е постигнала необходимия напредък и е предприела всички необходими реформи и е поела всички ангажименти, за да гарантира ефективно и устойчиво изпълнение на останалите целеви показатели. Всички мерки, които са идентифицирани в петия доклад за напредъка, бяха разгледани, за да се гарантира, че законодателната и политическата рамка, институционалните и организационните принципи и прилагането на процедурите в четирите тематични

области отговарят на европейските и международните стандарти. Комисията ще продължи да наблюдава изпълнението на текущите реформи в области като борбата с корупцията, трафика на хора и организираната престъпност.

Въз основа на тази оценка и на поетите ангажименти, и предвид на резултатите от непрекъснатия мониторинг и докладване, извършени откакто бе започнат диалог за либерализиране на визовия режим между ЕС и Украйна през октомври 2008 г., **Комисията е на мнение, че Украйна е изпълнила всички целеви показатели, определени в рамките на четирите тематични области от втората фаза на ПДЛВР.** Като взема предвид цялостните отношения между ЕС и Украйна, Комисията ще представи в началото на 2016 г. законодателно предложение за изменение на Регламент (ЕО) № 539/2001.

Комисията ще продължи активно да следи непрекъснатото изпълнение от страна на Украйна на всички критерии в четирите тематични области на ПДЛВР чрез съществуващите структури и диалози за асоцииране и ако е необходимо, чрез *ad hoc* механизми за проследяване.